

Takauksen myöntäminen Kuopion Energia Oy:lle

Kaupunginhallitus 14.11.2022 § 312
875/02.05.06/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Martikainen Marja-Leena
Talous- ja omistajaohjaus
etunimi.sukunimi@kuopio.fi puh. 044 718 2153

Päätösehdotus kaupunginjohtaja Pirhonen Jarmo

Kaupunginhallitus hyväksyy talousjohtajan esityksen.

Päätös Merkitään, että kaupunginhallituksen jäsen Minna Reijonen poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) kokouksesta ja hänen sijastaan kokoukseen osallistui tämän asian kohdalla varajäsen Vuokko Hämäläinen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus **talousjohtaja Marja-Leena Martikainen**

Kuopion kaupungin 100 %:sti omistama energiayhtiö Kuopion Energia Oy hakee kaupungilta 100 %:n omavelkaista takausta Euroopan komission 7.10.2022 antamaan päätökseen C(2022) 7230 perustuvalla lainalla, jonka määrä on enintään 50.000.000 euroa, rahoituksen myöntäjä Kuntarahoitus Oyj ja laina-aika enintään yksi vuosi. Takauspyyntö perustuu yhtiön tekemään arvioon vakuuksien mahdollisesta poikkeuksellisesta suuruudesta vuonna 2023.

Johdannaismarkkinoilla vaaditaan vakuus, kun energiayhtiö myy tulevaisuuden sähkötoimituksia pörssin johdannaismarkkinoilla. Sähköpörssin sääntöjen mukaan myyjän on toimitettava vakuus siltä varalta, että se ei pystyisi toimittamaan lupaamaansa sähköä. Vakuudella ostaja voi hankkia tarvitsemansa sähkön markkinoilta. Vakuuden suuruus elää päivittäin ja määräytyy sähkön myyntihinnan ja markkinahinnan erotuksena. Sähköenergian markkinat ovat ennen kokemattomien haasteiden edessä tulevaa talvea ajatellen. Sähkön hinnat ovat jo huippukorkeat ja alalla joudutaan varautumaan myös sähköenergian saatavuuden hetkittäisiin rajoitteisiin.

Euroopan komissio hyväksyi 7.10.2022 ohjelman, joka mahdollistaa Kuntarahoitukselle kuntien määräysvallassa olevien energiayhtiöiden rahoittamisen. Järjestely turvaa energiayhtiöiden toimintakykyä ja vahvistaa Suomen huoltovarmuutta. Energiayhtiöiden rahoitusohjelman alla rahoitusta voidaan myöntää kolmella eri tavalla:

- Kuntarahoitus voi myöntää energiayhtiölle komission ohjelman rahoitusehtojen mukaisesti ja kunta antaa lainalle sataprosenttisen takauksen.
- Kuntarahoitus myöntää lainan kunnalle normaalein lainaehdoin ja kunta lainaa energiayhtiön tarvitsemat varat komission ohjelman rahoitusehtojen mukaisesti.
- Kunta voi myöntää lainan suoraan energiayhtiölle omia varojaan käyttäen komission ohjelman rahoitusehtojen mukaisesti.

Rahoitusta voi käyttää vain sähkömarkkinoilla käytettävien johdannaisten vakuusvaatimusten kattamiseen. Kuntarahoituksen suora rahoitus energiayhtiöille edellyttää omistajakunnan tai -kuntien sataprosenttista takausta. Lainan marginaali 1 % ja viitekorko 3 kk euribor. Lainan voi nostaa erissä (minimierä 2 M€). Kertalyhenteistä lainaa on mahdollista lyhetää etukäteen korkokauden vaihtuessa. Lainan maturiteetti on korkeintaan kolme vuotta.

Rahoituksen maksimimäärä on

a) arvioitu summa, joka kattaa sähköjohdannaisten vakuusvaatimukset lainahakemusta seuraavalta 12 kuukauden ajalta tai

b) enimmillään 15 % yhtiön kolmen edellisen tilikauden liikevaihdon vuosittaisesta keskiarvosta

Energiayhtiöiden rahoitusohjelmaa koskeva Euroopan komission päätös on tällä hetkellä voimassa 31.12.2022 asti. Lainahakemus voidaan käsitellä heti valtuuston päätöksen jälkeen, mutta lainan nosto on mahdollista tehdä vasta takauspäätöksen ollessa lainvoimainen.

Lainan ehdot perustuvat Kuntien takauskeskuksen notifioimaan ohjelmaan kuntien määräämisvallassa olevien yhtiöiden maksuvalmiuden turvaamiseksi ja Euroopan komission notifioinnin johdosta antamaan päätökseen C(2022) 7230. Kuopion Energia Oy on toimittanut Kuopion kaupungille kirjallisen selvityksen energiayhtiön rahoituksen tarpeesta, joka turvaa energiayhtiön toimintakykyä ja ennakoi sähkömarkkinoiden vakuusvaatimuksista aiheutuvan tämänhetkisen arvion rahoitustarpeesta (liite Pöytäkirjanote 28.10.2022).

Kuopion Energia Oy on antanut toimittamansa kirjallisen selvityksen yhteydessä kirjallisen vakuutuksen siitä, että lainasta nostettavia varoja käytetään vain sähkömarkkinoilla vaadittujen vakuusvaatimusten kattamiseen ja että lainan ehdot ovat komission päätöksen mukaiset. Vastaava vakuutus tullaan antamaan myös osana lainan velkakirjaehtoja lainanmyöntäjälle.

Kuntalain mukaan kunta ei saa lainaa tai takausta myöntäessään ottaa riskejä, jotka vaarantavat sen kyvyn suoriutua lakisääteisistä tehtävistään. Lisäksi lain mukaan lainalle tai takaukselle tulee saada riittävä vakuus. Mikäli esitettyä lisärahoitusta jouduttaisiin tulevana talvena käyttämään, on sen tarve todennäköisesti lyhytaikaista, eikä vastavakuutta edellytetä. Yhtiö on vakavarainen ja lisäksi esitettävä takaus ei muodosta kaupungille sellaista uhkaa, että kaupungin kyky suoriutua velvollisuuksistaan vaarantuu. Nähtävillä ei ole tilannetta, jossa Kuopion Energia Oy ei suoriutuisi lyhytaikaisten lainojensa takaisinmaksusta. Kyseessä ei ole kannattavuusongelma vaan lyhytaikainen likviditeetti-ongelma.

Lisäksi on varmistuttava, että takaus ei ole kilpailuoikeuden vastainen. Takausprovision määrä on yksi tekijä tätä arvioitaessa. Kuopion kaupungin takausprovision periaatteiden mukaan takausprovision määrä on 0,1-1,0 % lainan määrästä vuodessa. Takausprovisiosta päätetään takauspäätöksen yhteydessä ja siinä voidaan käyttää tapauskohtaista harkintaa.

Esitys

Esitän kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että

- 1) Kaupunki myöntää Kuopion Energia Oy:lle täysimääräisen 100 prosentin omavelkaisen takauksen Kuntarahoitus Oyj:ltä otettavalle lainalle, jonka määrä on enintään 50.000.000 euroa ja laina-aika enintään yksi vuosi. Takaus kattaa täysimääräisesti taattavan lainan pääoman lisäksi lainan korot, viivästyskorot ja kulut, mukaan lukien mahdolliset jälleenerahoituksen purkamiskulut.
- 2) Kaupunki perii lainasta 0,5%:n takausprovision; vastavakuutta ei edellytetä.
- 3) Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Euroopan komission 7.10.2022 antaman päätöksen C (2022) 7230 ja vahvistaa, että taattava laina täyttää Euroopan komission 7.10.2022 antaman päätöksen C (2022) 7230 mukaiset ehdot ja arvioi energiayhtiön kaupungille antaman selvityksen perusteella lainamäärän ennakoivasti kattavan sähkömarkkinoiden vakuutusvaatimuksista energiayhtiölle aiheutuvan rahoitustarpeen.

Liitteet

PKote_ Takauspyyntö Kuopion kaupungille 28102022